

Vítr vane od Aspenu

- CZ24 News | 17. září 2023

V poslední době se v českém mediálním prostoru čím dál častěji skloňuje kryptický termín Aspen Institut. Elitní liberální think tank je v Praze velmi aktivní a pyšní se spoluprací s celou řadou veřejně činných osobností. Ve spojených státech však svou činností ohrožuje svobodu tisku a zasazuje se o prosazování cenzury.

Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let minulého století vynesl americký vojenský analytik Daniel Elsberg na veřejnost utajené materiály později známé jako "Pentagon Papers", které usvědčovaly vládu z podvádění americké veřejnosti ve věcech týkajících se války ve Vietnamu. Poté, co The New York Times začal v červnu 1971 postupně dokumenty publikovat, administrativa prezidenta Nixona se okamžitě obrátila na soud s žádostí o nařízení ukončení této činnosti. Případ se dostal až k nejvyššímu soudu, který s odvoláním na první dodatek ústavy [rozhodl](#), že vláda nemá pravomoc omezovat tímto způsobem svobodu tisku. Kauza tak nastavila významný precedent moderní žurnalistiky, někdy také známý jako "pentagonský princip", který udává, že zveřejněný materiál se posuzuje podle svého obsahu, nikoliv podle toho, jaký je jeho zdroj, a že svoboda tisku garantovaná prvním dodatkem ústavy by neměla být omezována pod záminkou bezpečnosti.

V říjnu 2020 deník New York Post zveřejnil [článek](#) obsahující emaily získané z počítače syna tehdejšího prezidentského kandidáta Joea Bidena, Huntera Bidena, které měly dokazovat, že Hunter zprostředkoval setkání mezi svým otcem coby viceprezidentem a poradcem představenstva ukrajinské firmy Burisma, pro kterou mladší Biden v té době za zvláštních okolností pracoval. Přestože zveřejněné emaily představovaly pro veřejnost potenciálně velmi důležitý zdroj informací, zejména s ohledem na blížící se volby, většina mainstreamových médií se rozhodla reportáž buďto zcela ignorovat nebo smést ze stolu coby ruskou propagandu a v přímém rozporu s pentagonským principem tak kladla větší důraz na původ informace než na její obsah. Ještě více zarážející je fakt, že Facebook i Twitter zablokovaly svým uživatelům přístup k článku, čímž se zcela evidentně dopustily cenzury. Podle výkonného ředitele společnosti [Marka Zuckeberga](#) společnost krátce předtím, než Post zveřejnil svůj článek, kontaktovala FBI s upozorněním na možné šíření očernujících informací ohledně osoby Joe Bidena a jeho rodiny ze strany Ruska. To ovšem nevysvětluje, proč se provozovatelé sociálních sítí rozhodli cenzurovat New York Post, kterému první dodatek ústavy zaručuje svobodu tisku.

Zde do hry vstupuje nezisková organizace Aspen Institute — liberální think tank, mezi jehož donory patří mnoho osob napojených na Demokratickou stranu, mimo jiné například zakladatel E-bay, dolarový miliardář a sponzor Bidenovy prezidentské kampaně, který nechvalně proslul svým [podílem na snahách cenzurovat příspěvky](#) na sociálních sítích během prezidentské kampaně. Krátce před zveřejněním článku New York Postu pořádal Aspen Institute "cvičení" pro novináře zaměřené na metodiku práce s materiálem uniklým pomocí "hacků", tedy nabourání se do počítačových systémů. Předmětem tohoto cvičení byla několikadenní simulace vypuštění falzifikovaných dokumentů týkajících se činnosti Huntera Bidena v ukrajinské firmě Burisma, tedy hypotetický scénář, který se o několik týdnů později stal skutečností s tím rozdílem, že emaily, o kterých informoval New York Post, se posléze ukázaly být pravé. Podle investigativního novináře [Michaela Shellenbergera](#) se cvičení zúčastnili zástupci mnoha předních liberálních médií včetně The New York Times a The Washington Post a nechyběli ani zástupci bezpečnostních oddělení Facebooku a Twitteru. Dle Shellenbergera mělo cvičení za cíl utvářet způsob, jakým budou média informovat o dokumentech získaných prostřednictvím hacků.

Naprosto šokujícím výstupem z cvičení, který však dokonale koresponduje s pozdější reakcí na

článek Postu, byla doktrína, podle níž by dokumenty získané tímto způsobem neměly být vůbec uveřejňovány pro případ, že by za jejich unikem stálo Rusko. To potvrdil i vedoucí kybernetických iniciativ Aspen Institutu a spoluorganizátor cvičení, Garret Graff, ve svém obsáhlém [článku](#) s názvem "Ten správný způsob, jak zpravovat o hacknutech a únicích před volbami", ve kterém se rozepisuje i o této akci. Graff mimo jiné píše:

Je zřejmé, že panuje znepokojení nad tím, jak zpravodajská média řešila ruský útok na DNC a předsedu kampaně Hilary Clintonové, Johna Podestu, v roce 2016. Toto znepokojení nevyplývá ze stranických preferencí ve prospěch nebo neprospěch Hillary Clintonové; souvisí s pocitem, že americká média se uvolila býti doručovacím mechanismem ruského útoku na naši demokracii.

V článku se dále píše:

Zpravodajské organizace musí také přemýšlet o tom, jak mohou jejich vlastní instinkty pro web podpořit útok protivníka. Způsob, jakým zpravodajské organizace organizují a prezentují své zpravodajství na internetu, pomáhá určit, jak moc bude umocněno a nakolik čtenáři a diváci získají přístup k ukradenému materiálu. Zásady pro sociální média by měly jasně stanovit, zda jednotliví reportéři mohou tweetovat nebo zveřejňovat odkazy na hacknutý materiál. Zacharia a Grotto ve své práci také vyzvali zpravodajské organizace, aby přestaly ve zpravodajských příspěvcích odkazovat na hacknutý materiál – to je novou "normou", kterou zřejmě přijal v rámci svých nových zásad pro informování o takových materiálech také šéfredaktor deníku Washington Post, Marty Baron.

Tato "nová norma" je přímým popřením pentagonského principu a svobody tisku. Stejně tak, jako se vláda v sedmdesátých letech snažila přinutit novináře nezveřejňovat legálně získané materiály, které někdo jiný nelegálně vynesl, protože jejich zveřejnění by mohlo narušit národní bezpečnost, snaží se teď Aspen Institute přinutit novináře nezveřejňovat materiály získané "hacknutím" s argumentem, že za jejich unikem stojí zlé ruské umysly.

Je to zcela směšné. Pentagonský precedent jasně stanoví, že ["s výjimkou případů, kdy by zveřejnění způsobilo národu vážnou a nenapravitelnou škodu, je riziko poškození demokracie zveřejněním informací přijatelnější než riziko jejího zničení tím, že vláda bude rozhodovat o tom, co mohou občané vědět."](#)

Rozdíl oproti Pentagon Papers je ten, že dnes svoboda tisku nevádí ani tak vládě, jako liberálním elitám, které se samy pasovaly do role nadlidí s patentem na pravdu a právem určovat, k čemu má mít veřejnost přístup a k čemu ne. Bohužel, současné vedení velkých amerických deníků je obsazeno lidmi, kteří takto uvažují a reálně hrozí, že z někdejších strážců svobody přístupu k informacím jako je The Washington Post a The New York Times se stanou kontrolori informačních toků nové totality. Pokud bude přibývat šéfredaktorů, kteří se aspenskou mantrou budou řídit, představuje to existenční riziko pro svobodný svět, jakkoliv nám může být vnucováno, že cenzura slouží k zajištění bezpečnosti. Kdokoliv totiž tvrdí, že demokracii ohrožují informace, nechápe buďto její princip a nebo ji sám chce omezovat.

AUTOR: Štěpán Krejčí

ZDROJ: Blogosvět